

VINOHRADSKÉ LISTY

3/2013

MAGAZÍN FN KRÁLOVSKÉ VINOHRADY/ZDARMA

ZLATÉ SRDCE PRO VINOHRADSKÉ POPÁLENINY

Ocenění Zlaté srdce se pro rok 2013 zaslouženě zabydlelo na Klinice popáleninové medicíny FNKV.

Získal ho celý kolektiv popáleninového centra za velice úspěšnou léčbu malého Daniela (9 let), ale i dalších stovek dětí. Daniel byl v naší nemocnici hospitalizován v březnu 2012 s popáleninami třetího stupně na 90 % těla, a tedy s velmi malou šancí na uzdravení. Chlapec si ale už po pěti měsících vysoce specializované léčby mohl hrát jako každé jiné zdravé dítě jeho věku.

Ocenění Zlaté srdce slavnostně předala kolektivu pod vedením prim. MUDr. Ludomíra Brože a MUDr. Roberta Zajíčka ředitelka Nadace Naše dítě paní Zuzana Baudyšová. Stalo se tak 7. října 2013 při příležitosti 20. výročí nadace v prostorách divadla La Fabrika. Cenu Zlaté srdce Nadace Naše dítě každoročně uděluje jako prestižní ocenění významným ochráncům dětí.

Myšlenka ocenění vznikla jako uznání celoživotní práce nestora dětské psychologie profesora Zdeňka Matějčka, jemuž je také zasvěcena. „Bylo to pro mne velké překvapení, nic jsem netušil. Vnímám to jako ocenění celého kolektivu kliniky, který se staral o Daniela. V této souvislosti musím zmínit kolegy pana MUDr. Richarda Kuboka a MUDr. Roberta Zajíčka a další kolegy z oborů chirurgie, plastické chirurgie a rehabilitačního lékařství,“ okomentoval předání ceny prim. MUDr. Ludomír Brož.

Klinika popáleninové medicíny FNKV je jedno z největších a nejerudovanějších popáleninových center s nejdelší tradicí v Evropě (od roku 1953). Klinika těsně spolupracuje kromě

Ředitelka Nadace Naše dítě předává ocenění zástupcům Kliniky popáleninové medicíny. Zleva: Ing. Ivana Baudyšová, MUDr. Robert Zajíček, Daniel, MUDr. Ludomír Brož

Nadace Naše dítě také s občanským sdružením Bolíto. Obě organizace pomáhají vytvářet prostředí pro poskytování zdravotní péče na vysoké úrovni. Díky nadační podpoře mohly např. proběhnout rekonstrukční práce dětského akutního příjmu (více v dalším vydání Vinohradských listů). Krátce k o.s. Bolíto. Bylo založeno před deseti lety rodiči popálených dětí a lékaři Kliniky popáleninové medicíny. Jeho hlavním posláním je následná péče o děti po prodělaném termickém úrazu.

Pro úplnost musíme dodat, že statut popáleninového centra (PC) byl udělen FNKV již v roce 1991, tvoří jej Klinika popáleninové medicíny, v jejímž čele stojí přednosta MUDr. Ludomír Brož. Popáleninová medicína je multidisciplinární obor úzce svázaný s chirurgií, plastickou chirurgií a rehabilitačním lékařstvím. Klinika zajišťuje komplexní a kontinuální péči o pacienty, včetně nejmenších dětí, se všemi typy popáleninového traumatu pro spádovou oblast celých Čech.

Mgr. Lukáš Matýšek

ÚSPĚŠNÁ AKREDITACE A VYROVNANÝ ROZPOČET

Přestože rok 2013 byl pro zdravotnictví, Vinohradskou nemocnici nevyjímaje, rokem velmi těžkým, dostavily se i úspěchy. Vinohradská nemocnice si dokázala poradit s nepříznivou úhradovou vyhláškou a nespadla do ztráty a na konci roku získala akreditaci.

Na tato a další témata se ptáme MUDr. Marka Zemana, MBA, ředitele Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.

► Pane řediteli, můžete vysvětlit význam akreditace pro naši nemocnici?

Akreditační šetření pro nás bylo nutností z hlediska přežití a dalšího rozvoje nemocnice, minimálně jako specializovaného a superspecializovaného pracoviště. Pacienti si začínou vybírat zdravotnická zařízení a akreditace bude jedno z rozhodujících kritérií. Kdo nebude mít pacienty, nebude mít ani peníze, a proto je naším hlavním cílem spokojený pacient. Já jsem ale přesvědčen, že konečným výsledkem boje za

zvyšování kvality bude rovněž i spokojený zaměstnanec, hrdý na svoji práci a Vinohradskou nemocnici. Příprava na akreditační proces byla pro všechny zaměstnance po všech stránkách náročným úkolem a jsem rád, že toto úsilí bylo završeno úspěchem.

► Můžete zhodnotit, jak si naše nemocnice na konci roku vede po ekonomické stránce?

Hospodaření Vinohradské nemocnice nebude s největší pravděpodobností v letošním roce ztrátové, ale za cenu velice tvrdých úsporných opatření. Na tomto místě je třeba poděkovat opravdu všem zaměstnancům za pochopení a vstřícnost. *dokončení na straně 3*

MEDAILE PRO PŘEDNÍHO CHIRURGA DOC. MUDR. FRANTIŠKA VYHNÁNKA, CSC.

MUDr. František Vyhnánek, CSC.

Slovenští chirurgové ocenili celoživotní přínos doc. MUDr. Františka Vyhnánka, CSC., pro česko-slovenskou chirurgii a jeho výjimečnou roli ve vzájemných vztazích a práci v Čestné radě České chirurgické společnosti. Doc. MUDr. František Vyhnánek, CSC., je přední český

chirurg a držitel mnoha uznání a ocenění. Od roku 1971 je zaměstnancem FNKV. V současné době úspěšně zastává náročnou a zodpovědnou funkci vedoucího lékaře Traumacentra.

Cenu převzal u příležitosti tradičního chirurgického kongresu nazvaného „Kostlivého den“ pořádaného dne 6. 12. 2013. Kongresu pořádaného Slovenskou chirurgickou společností v Bratislavě, se osobně zúčastnil i prezident Slovenské republiky doc. JUDr. Ivan Gašparovič, CSC., za jehož přítomnosti bylo nejvyšší vyznamenání SCHR – medaile prof. Kostlivého a Čárských – předáno panu docentovi. FNKV MUDr. Vyhnánkovi velice gratuluje k získání toho ocenění a zároveň děkuje za vytváření velice příznivého obrazu nemocnice a stmelování a reprezentaci chirurgické obce.

Mgr. Lukáš Matýšek

CENTRÁLNÍ ODBĚROVÉ MÍSTO (COM)

Ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady (FNKV) je od 1. května 2013 v provozu Centrální odběrové místo (COM). Hlavním posláním tohoto nového úseku je zlepšení kvality poskytované zdravotní péče pacientům Vinohradské nemocnice. Z provozního hlediska se jedná o zvýšení celkové efektivity. Centrální odběrové místo zajišťuje odběry biologického materiálu (jedná se zejména o krev) pro ambulantní pracoviště FN Královské Vinohrady i mimo ni. Pacient přichází na odběrové místo vždy s vyplněnou žádankou o laboratorní vyšetření a případným biologickým materiálem a hlásí se na recepci, kde se ho ujme pracovník COM. Centrální odběrové místo je situováno do nově zrekonstruovaných prostor s bezbariérovým přístupem v přízemí pavilonu K. Odběry se provádějí standardně bez objednání, popř. je možnost se objednat na <https://objednavky.fnk.vz>. Provozní Doba je: pondělí–pátek od 6.00–14.30 hodin. Více informací naleznete na <http://www.fnk.vz/centralni-odberove-misto.php>.

Mgr. Lukáš Matýšek

KVALITNÍ VÝŽIVA PRO ZDRAVĚJŠÍ PACIENTY

Dne 4. prosince 2013 byla v Praze udělena ocenění pro řešitele úspěšných projektů aplikovaného výzkumu podpořených ze státního rozpočtu prostřednictvím Technologické Agentury České republiky.

Ocenění Technologické Agentury ČR bylo možné získat ve třech kategoriích: Originalita řešení, Řešení pro kvalitu života a Užitečnost řešení.

V kategorii Řešení pro kvalitu života získal hlavní cenu projekt Výzkum a vývoj nových receptur a technologie potraviny pro zvláštní lékařské účely. Cena putovala do rukou pracovníků Ústavu výživy 3. LF UK a II. interní kliniky 3. LF UK prof. MUDr. Michala Anděla, CSC., MUDr. Jolany Rambouskové, MUDr. Adama Jirky (který se podílel na počáteční fázi projektu) a MUDr. Jana Gojdy.

Za řešitelský tým ocenění převzal prof. MUDr. Michal Anděl, CSC., v rámci slavnostního večera, který se konal v budově Národního muzea v Praze při příležitosti již 4. výročí založení Technologické agentury ČR.

Kolektiv lékařů aplikovaný výzkum zpracoval za pomoci Bohušovické mlékárny, a.s. a Výzkumného ústavu mlékárenského (Milcom). Výsledkem projektu je mimo jiné vznik nové technologické receptury produktu Nutrissen, který je vhodný pro nemocné a staré lidi a který se může pít nebo aplikovat výživovou sondou (např. v nemocnici). MUDr.

Prof. MUDr. Michal Anděl, CSC., přednosta II. interní kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a děkan III. lékařské fakulty UK

Jolana Rambousková, CSC., ze 3. lékařské fakulty, která se na projektu podílela, zajistila klinické zkoušení přípravku Nutrissen v domovech pro seniory.

Oceněný projekt je příkladem úspěšné spolupráce mezi akademickou sférou a průmyslem, bez které by nebylo možné dosahovat vysoce specializované péče o pacienty na špičkové úrovni.

Mgr. Lukáš Matýšek

18. ROČNÍK KONFERENCE POPÁLENINOVÉ MEDICÍNY

Konference popáleninové medicíny věnovaná památce prof. MUDr. Radany Königové, DrSc., proběhla 3. a 4. 10. 2013 v prostorách Magistrátu hlavního města Prahy.

Přednosta Kliniky popáleninové medicíny MUDr. Ludomír Brož

Profesorka Königová bývala tradičně garantem a neoddelitelným patronem konference. Bohužel konání letošního ročníku se již nedožila. Přednosta Kliniky popáleninové medicíny MUDr. Ludomír Brož uvedl: „Jedná se o tradiční setkání, v jehož organizaci se střídají kolegové z Prahy, Brna a Ostravy. Jsem hrdý na to, že letošní setkání symbolicky utulo 60. výročí vzniku popáleninového pracoviště v Praze. Zároveň musím zmínit smutnou okolnost. Odborným garantem konference byla profesorka Radana Königová, která se této události nedožila. Opustila nás na konci září, tedy v předvečer našeho setkání. Její profesní a lidský odkaz nás bude provázet nadále. Čest její památce.“

Konferenci pořádají každoročně Společnost popáleninové medicíny ČLS JEP a Klinika popáleninové medicíny 3. LF UK a FNKV

Praha. Tento rok se konference konala pod záštitou hlavního města Prahy, děkana 3. LF UK a ředitele FNKV, a to již po osmnácté. Letošní ročník byl zasvěcen: multidisciplinárnímu přístupu v léčbě termických úrazů (infekce, resuscitace, nutrice, chirurgická terapie), kožním defektům a terapii netermických ztrát kožního krytu. Přednášející se také zabývali například tématy úspěšnosti použití kultivovaných kožních krytů a jejich perspektivy, laserterapií, specifiky ošetřovatelské péče u pacienta s diagnózou epilepsie a popáleninovým úrazem či pacienta se závislostí. Dále nebyla vynechána témata rehabilitace a psychologické péče po prodělání termického úrazu a řada dalších. Za účast všem přednášejícím organizátoři velice děkují a věří, že příští ročník bude tak bohatý na témata, jako ten letošní.

V rámci setkání u příležitosti konference řekl ředitel FNKV MUDr. Marek Zeman, MBA, následující: „Dovolte, abych vám u příležitosti 60. výročí vzniku popáleninového pracoviště v Praze poděkoval za osobní nasazení, které věnujete rozvoji popáleninové medicíny ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady. Také vaší zásluhou je popáleninová medicína stále vývěsním štítem Vinohradské nemocnice, přispívajícím mnoho let k jejímu dobrému jménu nejen v České republice, ale i v zahraničí. Věřím, že tomu tak bude i nadále.“

Mgr. Lukáš Matýšek

ÚSPĚŠNÁ AKREDITACE A VYROVNANÝ ROZPOČET

dokončení ze strany 1

Na základě řady úsporných opatření, a to jak v oblasti personálních a provozních výdajů, tak provozních nákladů i investic, je naše nemocnice k datu 30. 9. 2013 v mírném přebytku, řádově v jednotkách statisíců. I když ve srovnání s celkovým obrátem se jedná o promile, můžeme říci, že ve srovnání s ostatními fakultními nemocnicemi považujeme tento výsledek za nadprůměrný.

► Uhájení přebytkového rozpočtu je výsledkem mimořádného úsporného režimu. Můžete připomenout, kde všude jsme letos museli šetřit?

V personální oblasti jde o pozastavení vypláčení tzv. memorandového (6,25 %) a o omezení dalších mzdových výdajů. Restrikce se dotkly rovněž rozsahu úvazků. Po stránce provozní jde o dlouhodobý proces úspor, jak v obchodní politice (pokles nákladů), tak ve spotřebě (pokles vydajů). Investice jsou v současné době minimální.

► Mají tato úsporná opatření negativní vliv na kvalitu poskytované péče?

Domnívám se, že jistý vliv na kvalitu péče mají, i když ne zásadní. Například: nejlevnější obvazový materiál se častěji trhá, chirurgické rukavice více praskají, ale úroveň léčebné péče zůstává zachovaná. Je ale pravdou, že relativní nedostatek personálu v některých oblastech v konečném důsledku znamená pro stávající zaměstnance větší námahu, zkrátka více práce. Jsem si vědom, že přijatá úsporná opatření pociťují všichni zaměstnanci, jsou nepřijemná a - lidově řečeno - bolestivá. Za těchto okolností je udržení kvality péče čím dál tím náročnější.

► V říjnu došlo ke zdárnému přechodu k vlastní správě ICT technologií. Proč k této změně muselo dojít?

Od roku 2006 měla Fakultní nemocnice Královské Vinohrady smlouvu s externí firmou, komplexním dodavatelem ICT služeb firmou Dynn, a.s., která skončila letos v září. Ačkoliv v jejím

průběhu došlo k několika pro Vinohradskou nemocnici pozitivním změnám, po ekonomické stránce byla námi tato spolupráce vyhodnocena jako nevyhodná a rozhodli jsme se v budoucnu zajišťovat ICT technologie vlastními silami. Spolupracujeme i s dalšími firmami, ale upozorňuji, že podstatnou část si děláme sami. Odbor ICT je v dnešní době klíčovým pracovištěm, takovým nervovým systémem nemocnice, který nesmí zkolabovat. Proto jsme přechodu k novému systému správy informačních technologií věnovali mnoho energie. Přiznám se, že jsem měl obavy, zda tato změna nenaruší chod nemocnice. Nyní je jasné, že proces převzetí proběhl úspěšně.

► Množí se dotazy, jak bude Vinohradská nemocnice řešit situaci po Novém roce, kdy přestane platit výjimka EU o přesčasech lékařů?

Nebojím se říci, že řešení v podobě výrazného zkrácení přesčasových hodin je velmi náročný úkol a v praxi ho lze aplikovat s mnoha potížemi. Uvedu dva hlavní důvody, proč tomu tak je. Zaprvé je nedostatek lékařů na trhu práce, zadruhé by u lékařského personálu došlo k poklesu průměrného výdělku. Proto nastalou situaci řešíme a budeme řešit ve stávajícím režimu, tj. kombinací směnného provozu a uzavírání dohod o pracovní činnosti. Hlasy o ohrožení akutní péče po Novém roce vyvolávají neopodstatněnou paniku.

► Je známo, že se aktivně ucházíme o statut Komplexního onkologického centra. Mohl byste vysvětlit, proč o něj usilujeme?

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady dlouhodobě zajišťuje zdravotní péči pro značné množství dospělých onkologických pacientů se solidními nádory. V současné době nemá FNKV statut Komplexního onkologického centra (KOC), a ani přidruženého onkologického centra. To nás limituje jednak v příjmu různých dotací, jednak v poskytování některé onkologické péče. Nejde přitom o nejmodernější a nejdražší metody,

jako je například biologická léčba. Kromě snahy o zkvalitnění zdravotní péče v této oblasti nás vede k podání této žádosti rovněž nutnost vytváření podmínek pro akreditaci chirurgických oborů, zvýšení komplexnosti pregraduální a postgraduální výuky a vazba na další oblasti onkologické péče, kterou naše zdravotnické zařízení poskytuje. Jsem přesvědčen, že udělení statutu KOC bude znamenat významný krok v rozvoji nemocnice směrem ke zkvalitnění poskytování zdravotní péče a výuky mladých lékařů. Přispěje rovněž ke zvýšení prestiže celé nemocnice.

► Ještě než se budeme věnovat méně vážným tématům, můžete se vyjádřit k závěrům kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu?

Nejvyšší kontrolní úřad po skončení kontroly trvající takřka šest měsíců neshledal u nás žádné závažnější pochybení a podle mých informací jsme ze čtyř sledovaných fakultních nemocnic (Všeobecná fakultní nemocnice, Fakultní nemocnice Hradec Králové, Fakultní nemocnice Olomouc a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady) dopadli nejlépe.

► Každý den řešíte problémy, máte starosti... co Vás těší nebo dělá radost jako řediteli nemocnice?

V paměti mi utkvěla jedna definice radosti. Ta ji vymezuje jako příjemnou emoci vznikající v reakci na úspěch a konkrétní prožitek. Z tohoto hlediska, a budete se možná divit, mám mnoho důvodů k radosti každý den. Jedná se o širokou škálu prožitků: mám například velkou radost z výše zmiňovaného přechodu správy ICT do vlastních rukou; těší mě projevy spokojených pacientů; mám radost, když mne zaměstnanci upozorňují na nejrůznější problémy s cílem nikoliv si stěžovat, ale problém vyřešit. Jsem hrdý na úspěchy našich lékařů při zavádění nových léčebných metod. Potěšilo mne tradiční setkání s vinohradskými dobrovolníky, jejichž práce si neskonale vážím. A samozřejmě mám velkou radost ze získání akreditace.

► Na příkladu vinohradských dobrovolníků vidíme, že obětovat část svého života pro druhé není ojedinělým úkazem. Existují však lidé, kteří obětovali druhým celý svůj život. Moje otázka míří k odkazu paní profesorky Radany Königové.

Jako ředitel Vinohradské nemocnice jsem se ní začal setkával pracovní a společensky a mohu potvrdit to, co se o její osobě říká: byla to skvělá lékařka, pedagožka, vědkyně, zkrátka dobrý člověk. Bezpochyby to byla jedna z nejvýznamnějších osobností moderní české medicíny. Kromě toho, že se zásadním způsobem zasloužila o vznik Kliniky popáleninové medicíny ve FNKV, můžeme jeden z pilířů jejího odkazu spatřovat v propagaci jejího oboru na domácí scéně i v zahraničí. Víme, že toho dokázala mnoho, a po právu se legendou stala již za svého života.

► Pane řediteli, co chcete říci na závěr?

Zaměstnancům FNKV chci zvlášť poděkovat za mimořádnou a obětavou práci a všem přeji mnoho úspěchů, optimismus a hlavně hodně zdraví v nadcházejícím roce.

Děkuji za rozhovor
Mgr. Lukáš Matýšek

KOMPLEXNÍ CENTRUM LÉČBY SPASTICITY NA NEUROLOGICKÉ KLINICE 3. LF UK A FNKV

V roce 2012 získala Neurologická klinika 3. LF UK ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady statut Komplexního centra pro léčbu spasticity, díky němuž jsou pacienti s těžkou svalovou ztuhlostí (spasticitou) a křečemi (svalové spasmy) léčeni nejmodernějšími přístupy – lokální aplikací botulotoxinu do spastického svalu nebo intratekálním baklofenem (ITB) pomocí pumpových systémů.

Podobná komplexní centra jsou v České republice ještě ve fakultní nemocnici v Brně a v Olomouci. Regionálních center pro léčbu spasticity, ve kterých se aplikuje pouze botulotoxin, je v současné době kolem deseti.

Naše komplexní centrum léčby spasticity má unikátní a největší soubor nemocných v České republice s implantovanými baklofenovými pumpami – téměř 50 pumpových systémů. V letošním roce se podařilo implantovat již 7 baklofenových pump, a to ve výborné spolupráci s neurochirurgickou klinikou 3. LF UK a FNKV. Pro srovnání uvádíme, že v jiných komplexních centrech pro léčbu spasticity se implantují v průměru 3 až 4 pumpy ročně.

Léčba intratekálním baklofenem (ITB) je přínosná zejména u nemocných s těžkou generalizovanou spasticitou, která vzniká následkem postižení centrálního nervového systému – například po úrazu míchy nebo mozku, u roztroušené sklerózy, po dětské mozkové obrně apod. K ITB léčbě jsou indikováni ti nemocní, u kterých

se podávání tablet na snížení svalového napětí (antispastické léky) v doporučeném dávkování má účinkem, nebo ti, kteří mají závažné nežádoucí účinky z jejich užívání. Pokud nepomáhají jiné léčebné metody (např. fyzikální léčba, lokální aplikace botulotoxinu apod.), je vhodné uvažovat o této léčbě. Baklofen se dostává z rezervoáru pumpy flexibilním podkožním katétre (ohebnou tenkou hadičkou) přímo k míše, kde působí, a to kontinuálně po celých 24 hodin. Pumpa je umístěná v kapse na břicho.

Léčba ITB zlepšuje pacientovu pohyblivost, zkvalitní mu spánek, zvýší jeho soběstačnost například při hygieně, oblékání, přesunech na vozík nebo na postel. Sníží se výskyt dalších komplikací, jako jsou kožní otlaky, chronická bolest, infekce nebo nadměrné zkrácení svalu (kontraktura). I pečovatelé mají méně práce. Léčba ITB ale není vhodná pro každého. Například po cévní mozkové příhodě je velmi účinná lokální aplikace botulotoxinu do spastických svalů ruky nebo nohy. Nutná je následná dlou-

hodobá rehabilitace a ergoterapie pod vedením zkušených odborníků. U těch nemocných, kde jsou spastické obě horní nebo dolní končetiny, kdy nemocný trpí neustálými bolestivými svalovými křečemi, tam, kde pacient nemůže sedět na vozíku nebo ležet v posteli, protože dochází k nepravidelným záskubům celých končetin, tam je na místě uvažovat o léčbě ITB. Pokud má pacient zájem o tuto léčbu, může navštívit naše centrum pro léčbu spasticity, ve kterém mu lékař – specialista zodpoví všechny jeho dotazy a rozhodne, zda je, či není vhodným kandidátem k této léčbě. Poté je pacient pozván ke krátké hospitalizaci na naší klinice, kdy se během zhruba týdenního pobytu provede klinické testování účinku baklofenu pomocí katétru zavedeného do páteřního kanálu. Jedním z kritérií, které mohou pacienta vyloučit z implantace baklofenové pumpy, je závažné interní či psychiatrické onemocnění, chronická infekce nebo nehojící se kožní otlaky.

Máme velmi dobré dlouhodobé výsledky s léčbou ITB. Mezi našimi nemocnými jsou i lidé, kteří studují, pracují a věnují se svým koníčkům. Při správné indikaci, provedení a následném sledování nemocných s baklofenovou pumpou je možné výrazně ovlivnit kvalitu života našich nemocných, kteří i přes tak závažné handicapující onemocnění mohou vést plnohodnotný život.

Doc. MUDr. Ivana Štětkářová, CSc.,
přednostka Neurologické kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

IMPLANTACE MITRACLIPU – NOVÁ METODA V LÉČBĚ ONEMOCNĚNÍ SRDCE

Tým lékařů III. interní – kardiologické kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (FNKV) pod vedením As. MUDr. Viktora Kočky, FESC, vedoucího lékaře Divize invazivní kardiologie, začal úspěšně provádět léčbu nedomykavé dvojčipé (mitrální) chlopně pomocí implantace tzv. MitraClipu.

Nedomykavá dvojčipá chlopeň je druhou nejčastější chlopní vadou v dospělosti. Je příčinou postupně se zhoršující dušnosti, která se objevuje i při malé námaze. Současně může docházet ke zhoršení funkcí jater a ledvin či otokům dolních končetin. Standardní léčbou je chirurgická náhrada nebo plastika mitrální chlopně. Tato léčba má výborné dlouhodobé výsledky, ale někteří pacienti mají velmi vysoké operační riziko, které může být značně sníženo pomocí nové metody – implantace MitraClipu. „Jedná se o zavedení speciální cévky do místa nedovírání mitrální chlopně a její opravu pomocí speciálního klipu (svorky). Principem této metody je zachycení a spojení obou cípů mitrální chlopně v místě nedomykavosti, a tím zmenšení nedomykavosti a současně zlepšení srdečního výdeje. Toto většinou vede ke zlepšení stavu pacienta s ústupem dušnosti. Je známo přetrvávání tohoto efektu 3 až 4 roky po výkonu“, říká As. MUDr. Viktor Kočka.

Je nutné upozornit, že ne všichni pacienti jsou k tomuto zákroku vhodní. Musí být splněna určitá kritéria, např. tvar a pohyblivost cípů mitrální chlopně, aby se MitraClip dal použít. Tento výběr provádějí lékaři Poradny pro srdeční vady pod vedením MUDr. Hany Linkové, která se potom podílí na vlastním výkonu, provádí perioperační jícnovou echokardiografií včetně 3D technologie. Perfektní zobrazení chlopně je zcela zásadní pro rychlý a bezpečný průběh výkonu. Implantace je prováděna vždy v celkové narkóze v kombinaci s umrtvením obou třísel. Výkon je pro pacienta bezbolestný. Podrobnosti o jeho průběhu uvádí další z týmu lékařů MUDr. Tomáš Buděšínský: „Místem vstupu je stehenní žíla, přednostka Kliniky popáleninové medicíny přes kte- MUDr. Ludomír Brož rou za- vedeme vodičí katetr do pravé srdeční síně. Punkční jehlou propíchneme síňovou pře-

pážku a zaváděcí systém posuneme do levé síně. MitraClip poté nasměrujeme do optimálního postavení vůči cípům mitrální chlopně a zavedeme jej přes chlopeň do levé komory. Následuje zachycení obou cípů chlopně a uzavření klipu tak, aby oba cípy byly k sobě fixovány v místě maximální nedomykavosti. Před uvolněním klipu ještě zkontrolujeme, zda-li jsme dostatečně zredukovali nedomykavost a nevytvořili přítom na chlopní stenozu. K dosažení optimálního výsledku je někdy třeba použít dvou či více klipů.“

Operace trvá průměrně 2 až 3 hodiny. Po celou dobu je pacient v celkové anestezii a napojen na umělou plicní ventilaci. „Během výkonu je nutné pečlivě sledovat veškeré oběhové parametry, protože se většinou jedná o pacienty s velmi těžkou srdeční dysfunkcí. Dále je nezbytné v průběhu výkonu dosáhnout výrazné negativní tekutinové bilance, jelikož pacient obdrží v souvislosti s celou procedurou 1,5–2 litry tekutin,“ doplňuje další člen týmu MUDr. František Bednář, Ph.D. Po výkonu bývá nemocný 1–2 dny na koronární jednotce, od třetího dne zpravidla začíná chodit a mezi 4.–6. dnem bývá

Vrchní sestra Zuzana Ludvíková říká:

KOMUNIKACE S PACIENTEM JE ROZHODUJÍCÍ A SOUČASNĚ NEJOBTÍŽNĚJŠÍ DOVEDNOSTÍ

Bc. Zuzana Ludvíková je jednou z těch, kdo svou profesní kariéru těsně propojili s Vinohradskou nemocnicí. Již v roce 1976 zde začala vykonávat profesi zdravotní sestry na Oční klinice, která se pro ni stala doslova srdeční záležitostí. Po čtyřletém působení sice dále pokračovala v práci a sebezvzdělávání v interních oborech, nakonec se ale před dvaceti lety znovu vrátila na Oční kliniku. Od roku 2000 zde působí jako vrchní sestra.

► Jak byste představila Oftalmologickou kliniku Vinohradské nemocnice?

Oftalmologická klinika je od svého vzniku integrální součástí Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Poskytuje základní, specializovanou a zvláště specializovanou léčebnou a komplexní ošetrovatelskou péči. Klinika disponuje 21 standardními lůžky, 3 operačními sály a širokým ambulantním zázemím pro dospělé i dětské pacienty. Součástí kliniky je oční tkáňová banka, která je akreditovaným členem celosvětové sítě Mezinárodní federace očních tkáňových bank se sídlem v Baltimoru, v USA. Úspěšně pracuje také výukové centrum, které školí budoucí pracovníky v očních bankovníctví nejen z ČR, ale i z ostatních zemí Evropy. Oční klinika je výukovou základnou Univerzity Karlovy – 3. lékařské fakulty. Při klinice působí také Lionské mezinárodní vzdělávací centrum. Současným přednostou je prof. MUDr. Pavel Kuchynka, CSc. Klinika si klade za cíl provádět nejnovější operační postupy a metody na světové úrovni a postupně zdokonalovat přístrojové vybavení pro nová vyšetřovací a chirurgická řešení. Jde o renomované pracoviště a je radost na něm pracovat.

► Jak dlouho působíte ve funkci vrchní sestry Oftalmologické kliniky? Setkala jste se někdy s problémy, o kterých jste neměla před nástupem do této funkce ani potuchy?

Ve funkci vrchní sestry pracuji od roku 2000. Výhodou byla 5letá zkušenost s funkcí staniční sestry na lůžkovém oddělení, které se v době mého působení zmodernizovalo a začalo poskytovat částečně nadstandardní služby a ubytování s

nadstandardním vybavením. Před nástupem do funkce vrchní sestry jsem věděla, že klinika projde rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací operačních sálů a v roce 2001 se začalo i s výstavbou přilehlého výukového centra, zahrnující i rozšíření ambulantního sektoru.

► Co rekonstrukce přinesla?

Znamenalo to hodně organizačních opatření a velké množství práce, kterou jsem si předtím nedovedla představit. Procesem rekonstrukcí a rozšířením prostoru se klinika mohla více dynamicky rozvinout a zaměřit se na chirurgické řešení katarakty, zavádění dalších nejnovějších operačních postupů, začít poskytovat více vyšetřovacích metod a komplexní péči v řadě specializovaných poraden.

► V čem se práce sestřiček na oční klinice odlišuje od ostatních?

Každé naše oddělení na klinice je něčím specifické, postupy se odlišují, ale současně propojují. Sestry na ambulanci jsou zaměřeny nejen na administrativu, ale i na řadu speciálních výkonů. Zaměřily jsme se především na přístrojovou techniku a postupně naše sestry na práci s přístroji zaškolujeme. Většinu operačních zákroků dnes provádíme ambulantně a k hospitalizaci přijímáme pacienty komplikované, špatně pohyblivé, kteří jsou většinou diabetici. Nezřídka se jedná o pacienty prakticky nevidomé. Součástí lůžkového oddělení je denní stacionář pro ambulantní operace. Sestry na operačních sálech se podílejí jak na přípravě operací, tak na instrumentaci. I přes narůstající objem odborné i administrativní práce

je jejich přístup k těmto změnám kladný. Za tuto jejich obětavou práci bych je ráda pochválila. Myslím, že sestry by měly mít stanoveny větší kompetence, ale o jejich přidělení se zatím jen mluví.

► Jak hodnotíte úroveň přístupu vašich podřízených ve vztahu k pacientům? Narážíte na úroveň komunikace, protože podle mnoha zjištění je spokojenost pacienta založena právě na vlídném přístupu.

Všeobecně mohu říci, že se vztah sester k pacientům stále zlepšuje. Komunikace s pacientem je rozhodující a současně nejobtížnější dovedností. Komunikací můžeme ukázat, jak jsme užiteční, vždyť vlídnost a laskavost k pacientovi nás nic nestojí a rozhodně nepatří mezi nadstandardní služby. Rozhodující je mnohdy první místo kontaktu, a tím je ambulance. Tady je naší povinností odvádět v komunikaci s pacientem perfektní a profesionální práci. Tady se často rozhoduje o dalším postupu, příštím úspěchu, ale i nezdaru. Citlivý přístup a dobré slovo můžeme ovlivnit sami bez přístrojů a techniky. Vždyť vděčnost pacientů nás také obohacuje.

► Práce sestry je často psychicky vyčerpávající. Co je pro vás relaxací?

Mým největším koníčkem už na základní škole byl sport, závodně jsem se věnovala gymnastice. Proto se i dnes, pokud mi to pracovní vytížení dovolí, ráda věnuji sportu rekreačně. Mezi mé oblíbené sporty patří jóga, cyklistika a jízda na kolečkových bruslích. V zimě ráda lyžuji.

► Co se vám povedlo během vaší kariéry?

V současné době se nemocnice připravuje na akreditaci. Složitost procesu, ale i rychlost přípravy nás na začátku „vyděsila“. Bylo nutné sestry přesvědčit, aby se naučily nové postupy a zažily nové pojmy. Naučit se provádět větší rozsah činnosti s elektronickým systémem a zvyknout si na to, že naši práci neustále někdo kontroluje. I na základě výsledků posledních auditů mohu říci, že se sestry hodně naučily a přizpůsobují styl ošetrovatelské péče pokroku. V tom spatřuji zásadní úspěch a posun ke kvalitě.

► Máte před sebou ještě nějaký úkol?

Cílem naší práce je se stále zlepšovat, protože za posledních 20 let se i zdravotnictví stalo jednou z oblastí podnikání, a tak nám konkurenční prostředí nedává jinou možnost, než hledat další způsoby, jak zajistit vyšší kvalitu a dále rozvíjet lidský a otevřený přístup k pacientovi. Všichni jsme součástí těchto změn a naše aktivita může rozhodnout.

► Vzkázete něco vašim pacientům, lékařům a dalším kolegům?

Pacientům přeji jen šťastná řešení jejich zdravotního stavu a nám všem, aby se k nám pacienti nevraceli, a když už, tak s důvěrou.

Děkuji za rozhovor
Mgr. Lukáš Matýšek

ORTOPEDICKO-TRAUMATOLOGICKÁ KLINIKA

Ortopedicko-traumatologická klinika byla založena v roce 1984, zahájila provoz na jaře 1985 a jejím prvním přednostou byl prof. MUDr. Oldřich Čech, DrSc. V současné době je přednostou kliniky prof. MUDr. Martin Krbec, CSc. Dále kolektiv Ortopedicko-traumatologické kliniky tvoří Prim. MUDr. Vladimír Frič, CSc., Doc. MUDr. Valér Džupa, CSc., a v neposlední řadě Doc. MUDr. Pavel Douša, CSc., a emeritní profesor MUDr. Oldřich Čech, DrSc. Personál kliniky tvoří 24 lékařů, 91 všeobecných sester, 7 fyzioterapeutek, 6 administrativních pracovníků, 5 zdravotnických asistentek a asistentů, 28 sanitářek a sanitářů a 3 další zaměstnanci.

Od počátku své činnosti se klinika věnovala ortopedii v celé šíři a traumatologii pohybového ústrojí. Postupně se stala páteří institucí traumacentra FNKV, toho času jednoho ze dvou pražských traumacenter. Závažné úrazy a tzv. polytraumata (poškození nejméně dvou orgánových systémů, z nichž alespoň jeden ohrožuje pacienta na životě) do FNKV přicházejí ze spádové oblasti více než dvou milionů obyvatel. Nejdůležitějším léčebným okruhem na klinice je ortopedie, která pokrývá přibližně polovinu činnosti pracoviště. Ohledně počtu operovaných náhrad velkých kloubů (kyčel, koleno, rameno, hlezno, loket) se klinika řadí mezi první sedm nejvýznamnějších pracovišť a řeší i komplikované stavy vyžadující reoperace a výměny implantátů. Jsou zde široce rozvinuté možnosti operací onemocnění páteře, a to včetně vývojových deformit (skolióza) a nádorů, artroskopických operací a rekonstrukčních operací.

Po zásadní reorganizaci v roce 2009 a 2010 jsou součástí kliniky 4 oddělení standardní péče a jednotka intenzivní péče s celkovým počtem 113 lůžek. Dále jsou zde operační sály (2 superseptické, 2 aseptické), ambulantní trakt (4 ortopedické a 2 traumatologické ambulance), rehabilitace a administrativní část. Klinika velice úzce spolupracuje s klinikou Chirurgická klinika, Klinikou anesteziologie a resuscitace, Klinikou plastické chirurgie a dalšími součástmi traumacentra. Zmíněné kliniky společně tvoří páteří oddělení nemocnice.

Pracoviště je vybaveno moderním zařízením pro operační léčení onemocnění pohybového aparátu, včetně operačního mikroskopu Zeiss.

Před nedávnou dobou byla klinika dovybavena o navigační zařízení využívající pooperační CT (tzv. O-rameno). Toto zařízení snižuje radiální zátěž pacienta a velice efektivně dokáže zpřesnit operační výkony v oblastech páteře, úrazech pánve apod.

Velice úspěšně zde probíhá zapojení do programu transplantace kultivovaných autologních chondrocytů k léčení defektů kloubní chrupavky. Klinika se však velice aktivně zapojuje i do dalších výzkumných aktivit a grantových úkolů u různých grantových agentur. Široké spektrum aktivit kliniky vyústilo ve vytvoření pracovních skupin pro jednotlivé oblasti endoprotetiky, spondylochirurgie, artroskopických operací, septické ortopedie a dalších. Důkazem vysokého nasazení celého kolektivu je uskutečnění více než 3300 operačních výkonů ročně. Vysoké odhodlání pro výzkumnou činnost a neustálou inovaci operačních metod vyplývá i ze tří stěžejních priorit, které si klinika předsevzala. Těmito prioritami jsou: 1. poskytování léčebně-preventivní péče pacientům FNKV, 2. výuka pregraduálních a postgraduálních studentů 3. LF UK a příprava mladých lékařů v rámci specializačního vzdělávání, 3. vědecko-výzkumná činnost.

Novinkou v oblasti výzkumu je ustanovení Programu rozvoje vědních oblastí (PRVOUK) v rámci univerzity, přičemž Ortopedicko-traumatologická klinika se ve spolupráci s dalšími pracovišti orientovanými na výzkum traumatu stala koordinačním pracovištěm pro problematiku traumatologie. Velice podstatnou činností kliniky je i péče o pacienty po poranění pohybového aparátu. I ta je zaměřena na kompletní ortopedicko-traumatologickou konzervativní a operační léčbu zahrnující osteosyntézu všech typů zlomenin skeletu končetin, pánve, stabilizační výkony na páteři apod. Nutnou následnou péči pomáhají klinice zajišťovat vedle Léčebny dlouhodobě nemocných FNKV také další zařízení například: Centrum léčby pohybového aparátu v Praze 9, Hamzova odborná léčebna v Lužicích-Košumberku, Institut rehabilitace a onkologie v Nové Vsi pod Pleší, Jánské Lázně, Lázně Poděbrady, MediCentrum v Praze 4, Oddělení rehabilitačního lékařství Nemocnice Beroun, Poliklinika Prosek, Spinální jednotka Fakultní nemocnice Motol a další.

Prof. MUDr. Martin Krbec, CSc.

Klinika je od roku 1999 začleněna do TRAUMACENTRA FNKV a tvoří spolu s Chirurgickou klinikou, Klinikou anesteziologie a resuscitace a Klinikou popáleninové medicíny jeho páteří součást. V oblasti traumatologie poskytuje klinika superspecializovanou a superkonziliární péči pro spádovou oblast, kterou tvoří ve své podstatě celé Čechy.

Zdrojem informací pro tento článek je publikace kliniky Přehled činnosti v roce 2012 a texty přednosty Ortopedicko-traumatologické kliniky FNKV prof. MUDr. Martina Krbece, CSc. Upravil Mgr. Lukáš Matýšek

Zdrojem informací pro tento článek je publikace kliniky

Přehled činnosti v roce 2012 a texty přednosty

Ortopedicko-traumatologické kliniky FNKV prof. MUDr. Martina Krbece, CSc. Upravil Mgr. Lukáš Matýšek

LÉČBA ZHOUBNÝCH NÁDORŮ LEDVIN UNIKÁTNÍM POSTUPEM – MIKROVLNNOU TERMOABLACÍ

V tomto roce začali lékaři Fakultní nemocnice Královské Vinohrady jako první v České republice používat k léčbě pacientů se zhoubnými nádory unikátní metodu – mikrovlnnou termoablaci.

„Mikrovlnná termoablace představuje další efektivní nástroj použitelný při léčbě některých zhoubných nádorů. Léčba vychází z principu známého při používání mikrovlnné trouby. Mikrovlnný generátor emituje velmi krátké elektromagnetické vlny na hrotu antény tvaru jehly, která je zavedena přímo do nitra nádoru. Kontinuálním přepínáním elektrického pole dojde k rozkmitání molekul vody, což vede ke vzniku frikčního tepla a zahřátí tkáně nádoru na teplotu vyšší než 100 stupňů Celsia. Výsledkem je koagulační nekróza a zničení nádoru,“ říká Doc. MUDr. Václav Janík, CSc., přednosta Radiodiagnostické kliniky FNKV.

K mikrovlnné termální ablací jsou indikovány pacienti s nádory jater, ledvin, prostaty, plic, pankreatu a kostí, u kterých není možné chi-

rurgické odstranění nádoru. Léčba je prováděna v celkové anestezii perkutánně – pomocí ultrazvukové a CT navigace, laparoskopicky nebo při otevřené operaci.

Ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady byla mikrovlnná termoablace použita pomocí CT navigace s velmi dobrým výsledkem k léčbě metastatického poškození ledvin a jater.

Ve srovnání s jinými ablačními technikami – radiofrekvenční ablací a cryoterapií – je mikrovlnná termoablace účinnější, neboť je dosahováno většího objemu a homogennější nekrózy během kratší doby tepelné expozice. Kromě toho, že nehrozí riziko popálení kůže, je také minimalizován tzv. heat sink efekt – snížení teploty v okolí velkých cév, který vede k časně recidivě nádorového rů-

tu. Komplikace mikrovlnné termoablační léčby jsou minimální, léčba je bezpečná a velmi dobře tolerovaná.

„V porovnání s velkými resekčními výkony velkých orgánů je i z hlediska anestezie tento výkon šetrný, protože zatěžuje pacienta pouze lehkou celkovou anestezii. Zároveň pooperační průběh je velmi rychlý a pacienti jsou v brzké době propouštěni do domácí péče,“ dodává primář MUDr. Michael Stern z Kliniky anesteziologie a resuscitace.

Naše zkušenosti a výsledky zahraničních klinických studií ukazují, že mikrovlnná termoablace je perspektivní, efektivní a bezpečná alternativa léčby, zvláště objemných a vícečetných primárních i sekundárních nádorů.

Doc. MUDr. Václav Janík, CSc., Mgr. Lukáš Matýšek

ODBOROVÁ ORGANIZACE FAKULTNÍ NEMOCNICE KRÁLOVSKÉ VINOHRADY A 3. LF UK

Odborová organizace fungující v rámci FNKV a 3. LF UK je moderní uskupení, které má nezastupitelné místo v naší i evropské společnosti. Její síla vychází z počtu jejích členů, ale i z hodnot, které sdílí, vyznává a chrání.

Základní odborová organizace FNKV a 3. LF UK zastupuje zaměstnance FNKV především při jednáních s vedením nemocnice. Její činností je dohled nad pracovně-právní oblastí, kontrola dodržování ustanovení Zákoníku práce a v neposlední řadě pravidelná kontrola BOZP na jednotlivých pracovištích.

Stěžejním cílem je kolektivní vyjednávání s vedením nemocnice a snaha vydobýt co nejvíce výhod pro zaměstnance dle Kolektivní smlouvy v rámci platných zákonů. V součinnosti s vedením nemocnice se snaží o vyjednání co nejlepších pracovních podmínek pro zaměstnance. Zejména na základě podnětů a požadavků od členské základny se snaží i o odstranění již vzniklých problémů. Jelikož všechna ustanovení kolektivní smlouvy se týkají všech zaměstnanců, členská základna odborové organizace garantuje výhody vyplývající z KS pro všechny zaměstnance. Činnost odborové organizace je tak pro FNKV velice důležitá, jelikož poskytuje záruku vyjednání těchto výhod, hájí dodržování zákonů, solidaritu a ochranu slabších a dále se zasazuje o dostupné zdravotnictví pro všechny, sociální péči a další veřejné služby.

Členové odborové organizace odvádějí 1 % z platu. Za tento příspěvek je členům poskytováno mnoho benefitů a již zmíněná péče a ochrana. Za všechny členy je v případě potřeby hrazeno pojištění za škodu způsobenou zaměstnavateli, dále mají členové Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče nárok na bezplatnou právní pomoc při vyjednání kvalitních pracovních podmínek, pomoc při prosazování zaměstnaneckých výhod a možnosti profesního i dalšího vzdělávání. Všichni členové odborové organizace FNKV a 3. LF UK se mohou pravidelně účastnit mnohých zájezdů, dětských dnů, mikulášských besídek a dalších zábavních akcí. Letos například proběhl dětský den pro děti a vnoučata členů, mikulášská besídka a zájezd do předvánočního Norimberka. Fotografie z proběhlých akcí si můžete prohlédnout v archivu na webových stránkách: www.odborovinohrady.cz. Dále jsou členům poskytovány slevové poukázky na cvičení, kosmetiku i wellness služby (power plate lekce s trenérem, slevy na nákup parfémů, zdravotnického oblečení apod.)

autor Kamila Hálová, text upravil Mgr. Lukáš Matýsek

Více informací o preventivních programech a členství v Club Care získáte dotazem prostřednictvím e-mailu na cc.manager@fnkv.cz nebo telefonicky
+420 267 163 813
+420 601 572 781

CENÍK PARKOVNÉHO

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady začala realizovat změnu systému vjezdů a parkování v areálu nemocnice. Pomocí elektronického systému je možné zajistit komfortnější vjezd a výjezd vozidel.

Ceník parkovného:

Pondělí–Pátek

08.00–15.00 do 30 minut zdarma
do 60 minut 40 Kč
za každých dalších započatých 30 minut 30 Kč

Pondělí – Pátek

15.00–08.00 do 30 minut zdarma
do 60 minut 20 Kč
za každých dalších započatých 30 minut 15 Kč

Sobota–Neděle

08.00–15.00 do 30 minut zdarma
do 60 minut 20 Kč
za každých dalších započatých 30 minut 15 Kč

Sobota–Neděle

15.00–08.00 do 30 minut zdarma
do 60 minut 20 Kč
za každých dalších započatých 30 minut 15 Kč

V případě jakýchkoliv dotazů se můžete obrátit na Informační centrum Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, které se nachází přímo v objektu hlavního vchodu ulice Šrobárova (vjezd pro sanitní vozy). Otevírací doba: pondělí – pátek 07–19 hodin, sobota, neděle, svátky 10–18 hodin. Tel: 267 16 22 21, e-mail: informacnicentrum@fnkv.cz.

Mgr. Lukáš Matýsek

POZOR, SLOVO MŮŽE NEJEN LÉČIT

Psychický stav pacienta je jedním z vdejších faktorů, který má významný vliv na úspěšnost a délku léčby většiny nemocí i zranění. Vědí to všichni zaměstnanci a ve Vinohradské nemocnici se nám daří postupně zvyšovat profesionalitu našeho jednání s pacienty. Právě přístup k pacientům, tedy naše chování k nim, míra empatie k jejich problémům, trpělivost, individuální přístup a množství informací, které dostávají, nejvíce formují psychický stav pacienta

Obecně platí, že je třeba s pacientem co nejvíce mluvit, vysvětlovat mu jeho stav, vysvětlovat, jaké existují možnosti jeho léčby, a citlivě, ale pravdivě mluvit o jeho vyhlídkách. Zásadně opačný účinek však má, logicky, pokud s pacientem nemluvíme citlivě. Věta vyřčená lékařem v naší nemocnici: „No co, máte leukémii...“ je naprosto neakceptovatelná a ničí jak pacientovu psychiku, tak jeho důvěru v naše lékaře. Bohužel nejde o pouhý příklad.

Negativní vliv na pacienta má i to, pokud na něj mluvíte nesrozumitelně. Pokud vám pacient nerozumí, automaticky v něm klíčící obavy.

Stejně negativně působí, pokud pacient zmítaný obavami o svůj zdravotní stav nebo život, pacient málo informovaný (ať již objektivně nebo subjektivně) něco o sobě jen zaslechne. Takový pacient hltá každé slovo, které před ním lékař nebo sestra vysloví. Je potřeba nejvyšší obezřetnost, když se lékaři a sestry baví o pacientovi před pacientem. Navíc, i když má pacient zlámány všechny kosti v těle, tak to ještě neznamená, že neslyší, co se řeší vedle na sesterně, když jsou dveře otevřené.

Především o Vánocích a na přelomu roku se pacienti v nemocnicích cítí psychicky nejhůř. Dbejme proto, prosím, na to, abychom je slovem nezraňovali, ale léčili.

Mgr. Lukáš Matýsek

PARADOXY ŠTĚSTÍ PROF. RADANY KÖNIGOVÉ

Prof. MUDr. Radana Königová, DrSc., zemřela koncem září letošního roku. Během své dlouholeté kariéry prošla několika různými obory činnosti od porodnictví, chirurgie, plastické chirurgie až po velice jemnou a pečlivou práci chirurga na Klinice popáleninové medicíny FNKV. K profesi lékařky ji přivedl její otec, který byl zubním chirurgem.

Práce a pacienti byli pro něj vším, od rána do večera byl v ordinaci na Malé Straně, kde také bydleli. Vůně jeho ordinace vždy prostupovala až do jejich bytu a ovlivnila tak i její dětství. Střední školu stihla před nástupem komunistů k moci vystudovat ve Velké Británii. Když v roce 1949 maturovala a přišla k přijímacím zkouškám na

medicínu, neměla to vůbec jednoduché. Komise byla toho názoru, že nejdřív musí prokázat kladný vztah k dělnické třídě a tak odčinit rodinný hřích lékařské rodinné tradice. Lékařem totiž byl i její dědeček. Po úspěšném ukončení brigády získala doporučení ke studiu a v roce 1949 se stihla zapsat do prvního ročníku pražské lékařské fakulty.

Jejími podstatnými životními vlastnostmi byly cílevědomost a schopnost dělat odvážná rozhodnutí. Zpočátku se věnovala porodnictví. Už jako medička využívala každé možnosti praktikovat na klinice. Její první pracovní umístění bylo v malé nemocnici v Podbořanech na Karlovarsku na gynekologicko-porodnickém oddělení. Tady se setkala s prvním velkým odborným stresem během dovolené jejího nadřízeného, kdy rodila komplikovaný porod v sanitce. Dítě přišlo na svět cyantonické a ona se musela velice rychle rozhodnout pro řešení situace. Příčinami mohla být vrozená vada dítěte nebo plodová voda v dýchacích cestách. Rozhodla se pro odsátí plodové vody z dýchacích cest a dítě zachránila. Následně paní doktorku přitáhla chirurgie, které se věnovala v krajské nemocnici v Karlových Varech. Stáž v rámci přípravy na chirurgickou atestaci strávila na už tenkrát slavné klinice plastické chirurgie profesora Františka Buriana. Profesora Buri-

ana považovala za nejvýznamnějšího českého lékaře dvacátého století. Byl první, který ji učil být gentle, přistupovat k pacientům stejně jemně jako k tkáním. Jemný a promyšlený postup práce, etapová řešení a ujasněnou dlouhodobou strategii léčby používala následně i k léčbě popálenin. Lékař podle ní musel být chirurg, ale i umělec. Musel hledět na pacienta, ale i na jeho rodinu. V roce 1962 nastoupila na kliniku plastické chirurgie do Prahy, kde jí byla nabídnuta stáž u plastického chirurga profesora Alistera B. Wallace v Edinburghu. Ten jí byl značnou inspirací pro zvolení interdisciplinárního přístupu v léčbě popálených pacientů. Primářkou Oddělení pro léčbu popálenin Kliniky plastické chirurgie se stala v roce 1978. V roce 1990 vznikla již samostatná Klinika popáleninové medicíny a za dva roky na to paní doktorka obdržela profesorský titul. Za svůj život pomohla mnohým pacientům, sepsala několik odborných publikací, podílela se na výuce mnoha mediků a v roce 2004 byla pasována na rytířku českého lékařského stavu a získala také medaili Za zásluhy o stát v oblasti vědy. V životě se nenudila ani vteřinu. Vždy měla o čem přemýšlet. Jejím nejoblíbenějším citátem byla Aristotelova věta: „Paradox štěstí spočívá v tom, že štěstí vzniká jako vedlejší produkt něčeho jiného, něčeho, co absorbuje celou naši energii a vyžaduje naše veškeré dovednosti a schopnosti.“ Její paradoxy štěstí spočívaly zejména v její každodenní pilné a cílevědomé práci, kterou odvedla pro své pacienty, studenty, kolegy i rodinu.

Otištěno v příloze Pátek Lidových novin, autor Jaroslav Veis, upravil Mgr. Lukáš Matýšek

ROK 2013 JE ZA NÁMI A TĚŠÍME SE NA TEN PŘÍŠTÍ!

Dobrovolníci i tento rok pacienty navštěvovali stejně intenzivně, jako v letech předchozích. Nechyběli například na Neurologické klinice nebo na jednotce intenzivní péče, kde s pacienty prováděli kognitivní trénink. Často docházeli také na oddělení LDN, kde kromě povídání s pacienty pořádali celou řadu aktivit.

Mezi zmíněné aktivity patří třeba trénování paměti, pouštění hudby a filmů na přání, čtení oblíbených povídek či aktivní tvorba ve výtvarných dílnách nebo hudebních workshopech. Seniorům na LDN i pacientům na neurologickém standardním oddělení pravidelně zlepšují náladu i čtyřnozí dobrovolníci, Topinka, Agar a Wicky. Díky péči zkušených psovodů splňují všechny týmy ty nejpřísnější veterinární a povelové normy.

Dobrovolníci docházejí také na Interní hematologickou kliniku a Radioterapeuticko-onkologickou kliniku. Na Klinice popáleninové medicíny, dětském standardním oddělení, se různými způsoby snaží aktivně zabavit děti tak, aby se při návratu domů necítily ve škole pozadu.

Je samozřejmě jasně patrné to, že kromě pacientů jsou pro dobrovolníky nesmírně

důležití i ti, kteří se o nemocné starají. Proto se i pro personál nemocnice pravidelně pořádají výtvarné dílny, během kterých si mohou odpočinout od mnohdy náročné práce. V díl-

nách se může zapojit každý a překvapit i sebe sama svou šikovností. Jelikož dobrá péče o druhé je velké umění, nikoho nepřekvapí, že mezi sebou máme tolik nadaných kolegyní a kolegů.

Do roku 2014 dobrovolnický program vstupuje s novým logem, které dobrovolníci sami vymysleli a navrhli. Program totiž čekají už páté narozeniny a ve svém tempu ani nasazení dobrovolníci nehodlají polevovat. Velikou radost jim přináší občanské sdružení Lékořice, které provoz dobrovolnického programu zastřešuje. Tento rok například vyhrálo ocenění „Neziskovka roku“, což je prestižní ocenění za profesionálně poskytované služby. Velice potěšující je, že mají už tolik dobrovolníků, že mohou rozšířit pole své působnosti i na další oddělení. Takže pokud přemýšlíte nad tím, že by vaši pacienti mohli mít z tohoto dobrovolnického programu prospěch, obraťte se na koordinátorku, PhDr. Martinu Hasalíkovou. Za dobu své existence dobrovolníci s pacienty strávili přes tři a půl tisíce hodin čistého času a přes šest set hodin canisterapie. A moc rádi v tom budou pokračovat i nadále.

PhDr. Martina Hasalíková